

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă

Limba și literatura română

Testul 33

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Bucătarul împăratului, trezindu-se ca după obicei cu noapte, a dat o raită pe la voinicii cari atuncea dormeau. Bucătarul, când a văzut balaurul mort, i-a tăiat capetele și cu dânsele în spinare a fost înaintea împăratului, zicând că el a ucis dihania cu satârul, că satârul lui e vrăjit și că nu și-a adus aminte până în noaptea cea lungă.

Împăratului nu-i cam venea să împartă cu bucătarul împărăția pe din două, dar își dăduse cuvântul și, om de cuvânt și de omenie, ce era, și de bucurie c-a scăpat de noaptea cea lungă și de balaur, a făcut o masă mare la care bucătarul sta în frunte, în locul de cinste al viteazului, pe șapte perne, și îmbrăcat în haine de mătase, cu paftale împărătești de aur, bătute în pietre scumpe. [...]

Tocmai când împăratul cu cupa în mână voia să închine în cinstea bucătarului, numai iată că intră aicea, nepoftit, Român-Verde.

Împăratul l-a întrebat:

— Ce veste poveste, voinice?

— Să trăiești, Măria Ta! Eu am ucis balaurul cel cu șapte capete și am dezlegat vremea de s-a revărsat ziua după noaptea cea lungă.

Dar bucătarul odată a sărit cu gura și, bătând cu pumnul în masă, răcnea:

— Nu-l crede, împărate, că-l știu eu pe dumnealui, că, de mincinos ce e, i s-a dus buhul ca de popă tuns. La plăcinte dă înainte și la război înapoi.

Dar împăratul, care nu știa ce să creadă mai curând, a luat pe Român-Verde la întrebat:

— Bine. Zici că tu ai ucis balaurul, dar cu ce dovedești?

Voinicul a prins la limbă și a spus:

— Să dovedească mai întâi... viteazul din fruntea mesei, dacă el a ucis dihania cea cu șapte capete!

— Firește că eu am ucis-o cu satârul meu, că e vrăjit de ielele cele rele. [...]

Român-Verde l-a mai întrebat:

— Dar capetele acestea au limbi ori n-au?

Iar bucătarul a început a îngăima:

— De! Ce să zic? Au. Că... poate fi gură de balaur fără limbă?

— Adică vrei să zici că au avut, că acuma nu mai au? a cuvântat voinicul.

— Ba nu! a răspuns bucătarul. Și acuma ieși afară, că eu sunt cel mai mare aicea, că de nu, spun satârului să-ți taie capul și ție!

Satârul era pus în mijlocul mesei.

— Spune! a grăit voinicul, îndrăzneț.

Lumea de la masă a început a ruga pe bucătar să nu facă una ca-asta. Dar bucătarul, crezându-și minciunile, înfuriat și fără milă, a poruncit:

— Satăre, ia taie gâtul mincinosului de la ușă!

Dar satârul nici nu s-a mișcat.

Mesenii au început a se uita unul la altul și a zâmbi. Dar împăratul voind să afle adevărul, că-i era plăcut voinicul după vorbă și după chip, a poruncit slugilor să caute capetele de balaur, de au în gură ori n-au limbă. Și s-a văzut numaidecât că au limbile tăiate.

Bucătarul, când a văzut una ca asta, a început mai domol:

— Așa e, uitasem că balaurul acesta n-a avut limbi niciodată, de aceea înghițea nemestecat. Nu mai căutați degeaba!

— Ba a avut și numai cine s-a luptat cu dânsul și l-a ucis le poate arăta acuma, a spus Român-Verde.

***, Balaurul cu douăsprezece capete, basm cules de Alexandru Bardieru

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: răcnea, domol.

4 puncte

2. Menționează rolul virgulei din secvența: — Ce veste poveste, voinice?.

4 puncte

3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: de bucurie c-a scăpat de noaptea cea lungă și de balaur, a făcut o masă mare; paftale împărătești de aur, bătute în pietre.

4 puncte

4. Transcrie un cuvânt care conține diftong și unul care conține triftong din secvențele: *a dat o raită pe la voinicii cari atuncea dormeau; de credeai că a apucat pe Dumnezeu de-un picior.* **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere folosite în textul de mai sus. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care împăratul acceptă să împartă cu bucătarul său împărăția. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *basn popular a textului dat.* **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale basmului popular;
- să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

La Timișoara are loc, pe 1 și 2 iunie, încă o premieră în România: „Scripta Volant, festival internațional de zmeie, literatură, muzică și arte plastice”. „Cărțile își vor lua zborul pe cer, alături de zmeie, zmeiele se vor lăsa scrise cu poezie, poezia va antrena speranța, speranțele vor aduce zâmbetul bucuriei. Vom învăța împreună să ne uităm în înalt. Vom reînvăța cum e să fii copil. Vom râde, vom dansa sub ploaia adusă de actori, vom desena, vom scie, vom cânta”, descrie cât se poate de plastic acest eveniment Sorina Jecza, de la Fundația Triade. Înălțătorii de zmeie nu vin doar din România, ci și din Germania, Austria, Turcia și Ungaria.

Cel mai așteptat moment e programat vineri, 2 iunie, când la sol și în aer va fi lansat volumul care a dat numele festivalului: „Scripta volant – O enciclopedie a zmeielor”, de Șerban Foarță. „Himerele valahe” ale poetului Aurel Șorobetă vor pleca și ele în lume, să-și caute locul. Scriitorii Adina Popescu, Alexandru Potcoavă, Andrei Mocuța, Lia Faur și Șerban Axinte vor conduce atelierele de lectură și scriere creativă. Alina Cioară, artist vizual, lansează o provocare la un atelier dada de picto-poezie, iar portretista Lorena Garoiu și sculptorul Bogdan Nueleanu vor antrena participanții la festival în arta portretisticii și a modelajului. Asociația cultural-educatională „Melopolis” va organiza ateliere muzicale interactive pentru copii, iar pe 1 iunie va fi lansat cel mai nou număr al revistei „Fabulafia”. Seara de 1 iunie se va încheia cu un spectacol de foc și apă al Companiei de teatru „Phantasia” – Timișoara, în colaborare cu Ort-Iki Babszinhaz Debrecen, regia Dio Zoltan și Eva Labadi.

Cristina Tomescu, Festival internațional de zmeie la Timișoara: „Scripta Volant”, de la Șerban Foarță spre copilărie, www.debanat.ro

A. Scie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– orașul în care se desfășoară festivalul „Scripta Volant”;
– data la care revista „Fabulafia” își lansează cel mai recent număr. **4 puncte**
2. Scie numele autoarei și sursa articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează felul și cazul pronomelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Cel mai așteptat moment e programat vineri. **4 puncte**
5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *Vom învăța împreună să ne uităm în înalt.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui festival dedicat copiilor. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).